

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

Proiect de LEGE
privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului
pentru modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

Promovarea proiectului de act normativ este determinată de:

- necesitatea întreprinderii unor măsuri urgente de stimulare a consumului în lipsa cărora creșterea economică pe termen scurt și mediu poate fi afectată,
- înăsprirea accesului la finanțare de către creditorii, precum și o anumită preferință mai mare a unei părți a populației în perioada crizei spre economisirea în scop de precauție, care generează menținerea unor perspective limitate în ceea ce privește reluarea consumului,
- alterarea îngrijorătoare a situației financiare a unei părți a populației care în mod obiectiv nu a putut fi prevăzută de către persoanele afectate la momentul angajării obligațiilor financiare de natura creditelor bancare,
- diminuarea radicală a veniturilor acestor persoane reflectată în capacitatea mai redusă a acestora de onorare a serviciului contractat la instituții bancare, cât și creșterea alarmantă a numărului de persoane ce au fost puse în situația de a nu mai putea executa aceste obligații, devenite mult prea oneroase,
- nivelul deosebit de ridicat al ponderii serviciului datoriei în venitul lunar al persoanelor fizice cu venituri sub media pe economie, care au fost cele mai afectate de criză,
- deficitul de cerere din economie evidențiat în 2013 de structura creșterii economice, care nu s-a sprijinit pe consumul intern și mai ales de efortul reducerii deficitului de cont curent care a fost integral suportat de sectorul privat,
- existența unui surplus de lichiditate pe piața monetară,
- dezintermedierea bancară pentru gospodării și firme nu poate coexista pe termen mediu și lung cu procesul de consolidare fiscală agresivă. Această situație a

avut deja loc în România în perioada 2010-2013 și tendința trebuie schimbată în ceea ce privește intermedierea bancară, având în vedere constrângerile asumate prin tratatele internaționale cu privire la nivelul deficitului bugetar.	
1. Descrierea situației actuale	Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare Titlul III „Impozitul pe venit” 1. Prevederile în vigoare stabilesc acordarea unor deduceri personale lunare angajaților care au un venit lunar brut de până la 1.000 lei, iar pentru veniturile cuprinse între 1.001 și 3.000 lei deducerea se acordă degresiv, în funcție de persoanele aflate în întreținere în baza unei formule de calcul. Pentru veniturile mai mari de 3.001 lei nu se acordă deduceri. La determinarea venitului impozabil lunar din pensii se deduce o sumă neimpozabilă lunară de 1.000 lei și contribuțiile sociale obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică. 2. Legislația actuală nu prevede reglementări referitoare la stabilirea condițiilor de restructurare a creditelor în vederea acordării unor deduceri speciale la stabilirea bazei impozabile în cazul contribuabililor care realizează venituri din salarii și/sau pensii. 3. Creșterea economică a fost modestă în ultimii ani, iar prognozele indică o dinamică moderată, sub valoarea PIB potențial, pentru următoarea perioadă (2,1 la sută în 2014 și 2,4 la sută în 2015 – conform proiecției Comisiei Europene din noiembrie 2013). Reluarea creșterii economice nu a fost echilibrată în structură, pe principalele componente. Consumul populației – componenta majoritară a formării PIB – a avut un rol aproximativ neutru în ultimii ani la creșterea economică. Constrângerile bilanțiere ale debitorilor, înăsprirea pro-ciclică a accesului la finanțare de către creditori, precum și o anumită preferință mai mare a unei părți a populației în perioada crizei spre economisirea în scop de precauție, contribuie la menținerea unor perspective limitate în ceea ce privește reluarea consumului. Investițiile sectorului privat continuă să rămână mai reduse, pe fondul unei cereri modeste. La rândul său, consumul guvernamental nu prezintă perspective de creștere în contextul procesului de consolidare fiscală către obiectivul de deficit structural pe termen mediu convenit prin tratatele europene. În aceste condiții, pentru asigurarea sustenabilității

	creșterii economice, sunt necesare măsuri care să conducă la stimularea creșterii PIB, cu menținerea echilibrelor macroeconomice. 4. Majorarea consumului persoanelor fizice este dificil a se realiza, având în vedere îndatorarea relativ amplă la nivelul populației României și pe un orizont lung de timp având în vedere :(i) numărul persoanelor îndatorate la instituții bancare este de 4,31 milioane (în iunie 2013), reprezentând 43 la sută din populația activă, (ii) durata medie a creditelor este de 6 ani pentru cele de consum negarantate cu ipotecă, respectiv de 21 de ani pentru expunerile garantate cu ipotecă, și (iii) totalul îndatorării de la instituții bancare este substanțial (115,3 miliarde lei în iunie 2013). Gradul de îndatorare a populației s-a menținut la un nivel relativ ridicat în anul 2013, în condițiile în care, în anii anteriori crizei a urmat un proces rapid de convergență către valorile din zona euro. De subliniat că peste 30 la sută din gospodăriile populației din România sunt supraîndatorate. Debitorii cu venituri nete sub media pe economie au fost cel mai afectați de criză, fapt reflectat și de capacitatea mai redusă a acestora de onorare a serviciului datoriei contractat la instituții bancare, ponderea serviciului datoriei în venitul net lunar al populației fiind în numeroase cazuri la nivele deosebit de ridicate.
2. Schimbări preconizate	Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare Titlul III „Impozitul pe venit” 1. Se propune revizuirea sistemului de acordare a deducerilor pentru persoanele fizice care desfășoară o activitate dependentă și care realizează venituri din salarii, la funcția de bază, în sensul acordării unei deduceri speciale lunare pentru credite restructurate ce va fi luată în calcul la stabilirea bazei impozabile. 2. Se propune introducerea unor reglementări privind procedura de restructurare a creditelor și se stabilesc condițiile care trebuiesc îndeplinite cumulativ în cazul restructurării acestora, în vederea acordării deducerii speciale pentru credite. 3. Pentru a beneficia de deducerea specială lunară pentru credite restructurate, contribuabilii respectivi trebuie să realizeze venituri brute din salarii prevăzute la art. 55 altele decât alin. (2)-(4), la funcția de bază sau venituri brute din pensii de până la 2200 lei, inclusiv, în fiecare lună a perioadei impozabile în care se acordă deducerea. 4. Persoanele fizice, titulare ale unor contracte de credite supuse

	restructurării conform legii au dreptul la deducerea din venitul net lunar din salarii a unei sume sub formă de deducere specială pentru credite, acordată pentru fiecare lună a perioadei impozabile, numai pentru veniturile din salarii realizate la locul unde se află funcția de bază. 5. Împrumutător/ împrumutători, pot fi: instituțiile de credit atât persoane juridice române cât și sucursale ale instituțiilor de credit persoane juridice străine și de instituțiile financiare nebancare persoane juridice române, înscrise în Registrul general al B.N.R, care optează pentru restructurarea creditelor. 6. Deducerea se acordă lunar, pentru o singură sursă de venit și reprezintă rata creditului de după încheierea perioadei de diminuare a ratei, nu mai mult de 900 lei, în anumite condiții, pe baza documentelor justificative emise de împrumutător. 7. Obligația acordării deducerii speciale pentru credite revine angajatorului/plătitorului de venituri din pensii. Deducerea se acordă și contribuabililor care realizează venituri din salarii și au obligația de a declara și de a plăti impozit lunar, la bugetul de stat până la data de 25 a lunii următoare celei pentru care s-a realizat venitul, pe baza documentelor justificative emise de împrumutător. 8. În cazul contribuabililor care realizează venituri din pensii la stabilirea venitului impozabil din pensii se vor deduce, în ordine următoarele: a) contribuții sociale obligatorii calculate, reținute și suportate de persoana fizică; b) suma neimpozabilă lunară de 1.000 lei; c) deducerea specială pentru credite. 9. Prevederile referitoare la deducerea specială pentru credite se aplică pentru drepturile reprezentând venituri din salarii sau pensii aferente lunilor cuprinse în perioada ianuarie 2016 – decembrie 2017. 10. Facilitatea fiscală propusă are următoarele scopuri: a) stimularea creșterii economice, prin majorarea consumului populației în cadrul formării produsului intern brut; b) majorarea venitului disponibil pe o perioadă limitată pentru populația cu venituri aflate sub nivelul salariului mediu pe economie, precum și diminuarea pentru această categorie a efortului cu plata serviciului datoriei la instituții bancare; c) crearea condițiilor pentru temperarea ritmului de creștere a riscului de credit din sistem și îmbunătățirea calității portofoliilor instituțiilor bancare.
--	--

	11. Contribuabilul va primi o facilitate fiscală din partea statului român, astfel încât efortul de plată a datoriilor către instituții bancare și nebancare, în creștere ca urmare a necesității restituirii sumelor amânate la plată, să se diminueze. Facilitatea fiscală se va acorda pe cel mult doi ani, atâta timp cât debitorul își onorează corespunzător serviciul datoriei. 12. Asemenea măsuri prin care guvernele au intervenit direct în sprijinul debitorilor s-au practicat relativ frecvent în Europa de la începutul crizei. De exemplu, în Marea Britanie, în anul 2008, s-a implementat o măsură prin care se permite amânarea plății dobânzilor, iar măsura a fost susținută prin garanții de stat pentru creditori. În Croația s-au inițiat facilități din partea statului pentru rambursarea mai bună a creditelor ipotecare în valută. În Islanda s-au implementat măsuri pentru subvenționarea eforturilor populației cu dobânda pentru o perioadă de doi ani, finanțată printr-o facilitate fiscală acordată băncilor. O concluzie importantă a eficienței măsurilor aplicate în unele țări din Europa privind facilitățile acordate debitorilor, concluzie prezentată în raportul FMI din aprilie 2012 este că reducerea serviciului datoriei populației a avut efecte favorabile asupra consumului populației și asupra creșterii economice. 13. Principalele avantaje ale facilității fiscale acordate populației îndatorate sunt: 1. majorarea veniturilor la bugetul de stat (TVA, accize, taxe vamale etc.), în special în primii doi ani de la momentul aplicării măsurii, pe canalul creșterii consumului; 2. stimularea majorării venitului disponibil, a consumului și a creșterii economice; 3. majorarea veniturilor disponibile ale populației va conduce și la creșterea depozitelor bancare; 4. îmbunătățirea disciplinei la plată în economie, prin stimularea debitorilor de a-și onora mai responsabil serviciul datoriei; 5. reducerea presiunii de creștere a salariilor și pensiilor ca urmare a creșterii venitului rămas disponibil. 14. Eventualele consecințe nefavorabile ale aplicării acestei măsuri nu sunt de natură să conducă la destabilizarea echilibrelor macroeconomice și nici să diminueze credibilitatea partenerilor externi în economia românească.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 3-a
Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	1. Estimările conduc la concluzia că măsurile ar putea majora creșterea economică cu circa 0,25 puncte procentuale în fiecare an de aplicare. Efectul maxim asupra creșterii economice ar putea fi de aproximativ 0,5 puncte procentuale în fiecare an, în condițiile în care: (i) atât debitorii, cât și creditorii ar adera la această schemă în mod semnificativ, (ii) debitorii ar folosi într-o măsură covârșitoare surplusul de venit disponibil obținut pentru majorarea consumului și (iii) creșterea pe această cale a consumului s-ar localiza pentru produse și servicii fabricate în România. 2. Stabilirea plafonului de venit brut din salarii sau din pensii de 2200 lei/lună care reprezintă una dintre condițiile acordării deducerii lunare speciale pentru credite și a nivelului acestuia care nu poate depăși 900 lei au fost fundamentate în vederea încadrării în impactul bugetar de 0,1% din P.I.B.
1¹ Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat	
2. Impactul asupra mediului de afaceri	
3. Impactul social	Reducerea sarcinii fiscale pentru persoanele fizice cu venituri mici din salarii și pensii care au un nivel ridicat al serviciului datoriei, contractat la instituțiile de credit și financiare nebankare, în venitul lunar. Instituirea unui tratament fiscal diferențiat în funcție de : a) opțiunea economică a contribuabilului privind accesarea unui credit care va fi sau nu supus restructurării; b) restructurarea creditelor potențialilor beneficiari ai facilității fiscale numai în condițiile unor decizii punctuale ale împrumutătorilor și nu în mod obligatoriu.
4. Impactul asupra mediului	Proiectul de act normativ nu are impact asupra mediului
5. Alte informații	Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt,
pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- mil. lei -						
Indicatori	Anul curent 2014	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
		2015	2016	2017	2018	
1	2	3	4	5	6	7
1) Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:			-725,5	-757		
a) buget de stat, din acestea:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit			-725,5	-757		
(iii) impozit pe veniturile microîntreprinderilor						
(iv) TVA						
(v) accize						
(vi) impozitul pe construcții						
(vii) redevențe						
b) bugete locale:						
(i) impozite și taxe locale						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) contribuții de asigurări						
2) Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acestea:						
(i) cheltuieli de personal						

(ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat:						
(i) cheltuieli de personal						
(ii) bunuri și servicii						
3) Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4) Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5) Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare	Impactul bugetar negativ va fi compensat prin măsuri de reducere a cheltuielilor reflectate în Strategia fiscal bugetară pentru perioada 2015 - 2017 și va fi luat în calcul la fundamentarea legii bugetului de stat pentru anii 2016 și 2017					
6) Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
7) Alte informații						
Secțiunea a 5-a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; b) acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții						
2) Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația						

comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare	
3) Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare	Nu este cazul.
4) Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene	Modificările legislative nu contravin jurisprudenței Curții de Justiție a Uniunii Europene.
5) Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	
6) Alte informații	Nu este cazul.
Secțiunea a 6-a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
1) Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	Asociația Română a Băncilor își exprimă rezervele față de implicațiile acestei scheme de restructurare din punct de vedere al provizioanelor, dispozițiilor regulamentelor Băncii Naționale a României și costurilor de implementare și administrare a măsurilor privind restructurarea creditelor și acordarea facilității fiscale.
2) Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3) Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte	

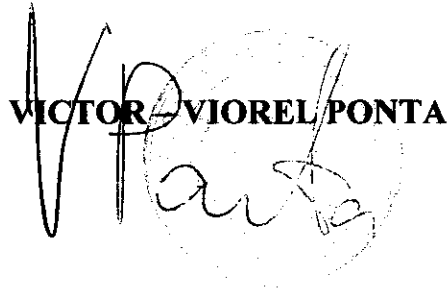
normative	
4) Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	Nu este cazul.
5) Informații privind avizarea de către:	
a) Consiliul Legislativ	Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.751/2014.
b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării	Nu este cazul
c) Consiliul Economic și Social	Adresa Consiliului Economic și Social nr.1410/2014
d) Consiliul Concurenței	
e) Curtea de conturi	Nu este cazul.
6) Alte informații	Banca Națională a României apreciază că proiectul nu limitează posibilitatea creditorilor de a opta pentru efectuarea acelor restructurări care, în funcție de politicile contabile proprii și de condițiile specifice în care are loc restructurarea, nu afectează negativ rezultatele financiare prin recunoașterea de provizioane suplimentare. Normele Băncii Naționale a României nu interzic restructurările și nici nu le condiționează de obținerea unor avize din partea băncii centrale, fiind necesară impunerea restricției în relație cu beneficiarul deducerii speciale acordate. Au fost preluate observațiile Băncii Naționale a României.

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea proiectului de act normativ

1) Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost îndeplinite procedurile prevăzute de Legea nr.52/2003 privind transparența decizională, cu modificările și completările ulterioare. Proiectul de act normativ se publică pe site-ul Ministerului Finanțelor Publice și este dezbătut în cadrul Comisiei de Dialog Social la care participă reprezentanți ai organismelor interesate.
2) Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3) Alte informații	Nu este cazul.
<i>Secțiunea a 8-a</i> <i>Măsurile de implementare</i>	
1) Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Nu este cazul
2) Alte informații	Nu este cazul

Față de cele prezentate, a fost promovată prezenta Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal.

PRIM-MINISTRU

VICTOR VIOREL PONTA